

Raadsvoorstel

Onderwerp **Uitvoeren motie 'Onderzoek de rol van de overheid in het slavernijverleden'**
Steller/telnr. L. Rozema/ 6195 Bijlagen 1

Classificatie **• Openbaar** Geheim
 Vertrouwelijk
Portefeuillehouder Glimina Chakor
Langetermijn agenda (LTA) Raad **LTA ja:** Maand **Jaar**
LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit

- I. het benodigde bedrag van € 50.000,-- voor het uitvoeren van het onderzoek ten laste te brengen van de post onvoorzien 2022;
- II. de gemeentebegroting 2022 op deelprogrammaniveau te wijzigen.

Samenvatting

Op 30 juni 2021 heeft de gemeenteraad de motie 'Onderzoek de rol van de overheid in het slavernijverleden' aangenomen. Naar aanleiding van deze motie stelt het college de gemeenteraad voor om € 50.000,-- beschikbaar te stellen om de rol van Groningen met betrekking tot de slavernij te laten onderzoeken door het Groninger Museum in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen. Op basis van de uitkomsten hiervan beoordeelt het college of excuses op zijn plaats zijn. Het onderzoek duurt in totaal ongeveer 18 maanden. Deze tijd is nodig voor het doen van onderzoek in het Nationaal Archief en het Zeeuws Archief naar de rol van Groningen binnen de VOC.

B&W-besluit d.d.: 14-12-2021

Afgehandeld en naar archief   Paraaf   Datum

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

De door uw raad aangenomen motie 'Onderzoek de rol van de overheid in het slavernijverleden' d.d. 30 juni 2021 van D66, GroenLinks, 100% Groningen. Partij voor de Dieren, Student & Stad en ChristenUnie.

Op 30 juni 2021 heeft uw raad de motie 'Onderzoek de rol van de overheid in het slavernijverleden' aangenomen. De motie bestond uit drie verzoeken aan het college, namelijk:

1. de rol van Groningen en het stadsbestuur met betrekking tot slavernij in de overzeese gebieden waar de WIC en VOC actief waren inzichtelijk te maken, om zo te beoordelen of excuses mogelijk op zijn plaats zijn en dit ter overweging aan uw raad voor te leggen;
2. de sporen van dit verleden en daarmee de gedeelde geschiedenis van alle Groningers zichtbaarder en toegankelijker te maken;
3. aan te sluiten bij de lobby van grote steden om bij de Nederlandse regering te bepleiten haar excuses uit te spreken voor de overduidelijke rol van Nederland in de slavernij.

Naar aanleiding van deze motie stelt het college uw raad voor om € 50.000,-- beschikbaar te stellen om de rol van Groningen met betrekking tot de slavernij te laten onderzoeken door het Groninger Museum in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen. Op basis van de uitkomsten hiervan beoordeelt het college of excuses op zijn plaats zijn. Het onderzoek duurt in totaal ongeveer 18 maanden. Deze tijd is nodig voor het doen van onderzoek in het Nationaal Archief en het Zeeuws Archief naar de rol van Groningen binnen de VOC. Hier is nog niet zo veel over bekend. Dit in tegenstelling tot de rol van Groningen binnen de WIC. Groningen had namelijk een eigen Kamer van de West-Indische Compagnie met een scheepswerf aan de Noorderhaven. Het Groninger Archief beschikt over veel documenten uit die tijd. Het zichtbaar en toegankelijker maken van het slavernijverleden is al onderdeel van de onlangs vastgestelde Diversiteitsagenda 2.0. Eventuele nieuwe feiten uit het onderzoek worden hier in meegenomen. Tot slot sluit het college op korte termijn aan bij de lobby van de grote steden om bij de Nederlandse regering te bepleiten haar excuses uit te spreken voor de overduidelijke rol van Nederland in de slavernij.

Kader

Diversiteitsagenda 2.0 'Iedereen is anders en in Groningen is ruimte voor iedereen' uit 2021

Argumenten en afwegingen

Het Groninger Museum in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen, zijn de aangewezen partijen om het onderzoek naar de rol van de overheid in het slavernijverleden uit te voeren. Het Groninger Museum beschikt in de persoon van Lieuwe Jongasma over veel informatie over het WIC-verleden. Lieuwe Jongasma werkte tot voor kort voor de Groninger Archieven. Het onderzoek naar het VOC-verleden wordt uitgevoerd door de Rijksuniversiteit Groningen.

De kosten van het onderzoek bedragen 50.000 euro en het onderzoek duurt ongeveer 18 maanden.

De kosten vallen uiteen in de kosten onderzoek naar WIC-verleden ad 11.253 euro inclusief BTW en onderzoek naar VOC-verleden ad 38.720 inclusief BTW. De kosten voor het VOC-onderzoek vallen hoger uit omdat het onderzoek hiernaar nog in de kinderschoenen staat, over het Groninger WIC-verleden is al veel meer bekend en zijn veel meer stukken aanwezig in ons 'eigen' Groninger Archief.

Voordat Groninger Museum met het onderzoek begint, stemt het de onderzoeksvraag af met uw raad c.q. de indieners van de motie en belanghebbenden uit het werkveld, opdat het onderzoek ook daadwerkelijk de lading van de motie dekt.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Het uitvoeren van de motie past bij de huidige gemeentelijke inzet rondom het slavernijverleden zoals vastgelegd in de Diversiteitsagenda 2.0. Wij stemmen de onderzoeksvraag ook af met diverse maatschappelijke partners die bij het Groninger slavernijverleden betrokken zijn.

Financiële consequenties

Wij stellen uw raad voor om de benodigde 50.000 euro ten laste te laten komen van de post onvoorzien 2022 en hiervoor de gemeentebegroting 2022 op deelprogrammaniveau te wijzigen.

Begrotingswijziging 2022										
Uitvoeren motie "Onderzoek de rol van de overheid in het slavernijverleden"										
Betrokken directie(s)	DMO/Concepmosten									
Naam voorstel	Uitvoeren motie "Onderzoek de rol van de overheid in het slavernijverleden"									
Besluitvorming (orgaan + datum)	<titel en datum raad> (bij interne wijzigingen niet van toepassing)									
Incidenteel / Structureel	I									
Soort wijziging	Exploitatie									
Financiële begrotingswijziging							Bedragen x 1.000 euro			
Beleidsveld	Programma	Deelprogramma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toe.v.res.	Onttr. res.	Saldo na res. mut.
03.3.1 Sociale basis	03 Vitaal en Sociaal	03.3 Welzijn, gezondheid en zorg	Dir. Maatschappelijke Ontw.	I	50		-50			-50
04.3.2 Post Onvoorzien	04 Dienstverlening en bestuur	04.3 Algemene inkomsten en post onvoorzien	<Org.onderd.>	I		-50	50			50
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0	0
<i>Inhoudelijk toelichting op de begrotingswijziging</i>										
Op 30 juni 2021 heeft de gemeenteraad de motie 'Onderzoek de rol van de overheid in het slavernijverleden' aangenomen. De motie bestond uit drie verzoeken aan het college, namelijk de rol van Groningen en het stadsbestuur met betrekking tot slavernij in de overzeese gebieden waar de WIC en VOC actief waren, de sporen van dit verleden en daarmee de gedeelde geschiedenis van alle Groningers zichtbaarder en toegankelijker te maken, aan te sluiten bij de lobby van grote steden om bij de Nederlandse regering te bepleiten haar excuses uit te spreken voor de overduidelijke rol van Nederland in de slavernij. Het college stelt de gemeenteraad voor om € 50.000,- beschikbaar te stellen om de rol van Groningen met betrekking tot de slavernij te laten onderzoeken door de Groninger Museum in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen.										

Overige consequenties

In een eerder stadium is een verwachte onderzoeksduur van 10 maanden genoemd, waardoor het onderzoek zou zijn afgerond voordat wij als gemeente in juni 2023 een slavernijmonument plaatsen. Inmiddels blijkt dat langer tijd nodig is, als gevolg van het uitgebreidere archiefonderzoek dat nog moet plaatsvinden naar het Groninger VOC-verleden in onder meer het Nationaal Archief en het Zeeuws Archief. De totale onderzoeksduur is daardoor verlengd naar 18 maanden.

Vervolg

In Q3 of Q4 2023 volgt er een terugkoppeling naar uw raad over de uitkomsten van het onderzoek, met daarbij een beoordeling of excuses op zijn plaats zijn.

Lange Termijn Agenda

N.v.t.

**Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,**

**burgemeester,
Koën Schuiling**

**secretaris,
Christien Bronda**

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.